

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľov: **1/ I.**, bytom S., **2/ J.**, bytom M., **3/ H.**, bytom S., (navrhovatelia 1/ až 3/ ako právni nástupcovia po neb. J.), proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Banskej Bystrici**, Skuteckého č. 19, Banská Bystrica, za účasti: **Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Banská Bystrica**, Skuteckého č. 19, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 563/2009 zo dňa 27.7.2009, o odvolaní navrhovateľa 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/95/2009-34 zo dňa 28.5.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/95/2009-34 zo dňa 28.5.2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi 1/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie č. 563/2009 zo dňa 27.7.2009, ktorým odporca podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol o reštitučnom nároku oprávnenej osoby – právneho predchodcu navrhovateľov 1/ až 3/. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľom ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo dostatočne zrozumiteľné a odôvodnené a odporca sa riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami. Zistenia odporcu ohľadne výmer a podielov považoval za správne, keďže vychádzali z existujúcich a relevantných podkladov. Konštatoval, že pre účely reštitúcie bolo možné použiť už iba tie zostávajúce časti pozemkov, ktoré ešte ostali nevyužité na účely vyvlastnenia. Podľa krajského súdu bol takto naplnený reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 písm. l/ zákona v spojení s § 6 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona. Zároveň dal za pravdu správnomu orgánu aj v tom, že nedošlo k naplneniu reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. m/ zákona – vyvlastnenie bez náhrady, pretože z dokladov predložených v konaní bolo jednoznačne preukázané, že právny predchodca navrhovateľov vrátil náhradu poskytnutú za vyvlastnenie.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ 1/ odvolanie, ktorým namietal, že podľa jeho názoru došlo k naplneniu reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. m/ zákona, keďže žiadna náhrada nebola doručená a nemohla byť teda ani odmietnutá. Podľa jeho názoru platobné poukazy, ktoré boli súčasťou listov MNV č. ÚP 4111/89-KA zo dňa 20.12.1989 a 16.5.1990 nie sú relevantným dôkazom odmietnutia prevzatia finančnej náhrady za vyvlastnené pozemky. Žiadal preto priznanie náhrady za pozemky o rozlohe 296,28 m².

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa 1/ navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa 1/ nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 6. marca 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis odporcu, vyplýva, že J. (právny predchodca navrhovateľov 1/ - 3/, ktorý počas konania zomrel) si podaním zo dňa 16.9.2004, doručeným odporcovi dňa 22.9.2004, uplatnil na Obvodnom pozemkovom úrade v Banskej Bystrici nárok na navrátenie vlastníctva k vyvlastneným nehnuteľnostiam podľa zákona a to k časti pozemku parc. č. X. o výmere 151m². Tvrdil, že rozhodnutím súdu podľa zákona č. 87/1991 Zb. mu bola vydaná nehnuteľnosť parc. č. X.až X., no nehnuteľnosť s parc. č. X. bola vynechaná.

Odporca v preskúmanom rozhodnutí, v ktorom vychádzal z názoru krajského súdu vysloveného v rozsudku č. k. 25Sp/7/2007-40 (ktorým súd zrušil pôvodné rozhodnutie odporcu o reštitučnom nároku č. 160/2007), vyslovil, že navrhovateľ splnil podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. l/ zákona, ale nemožno mu navrátiť vlastníctvo k pozemkom v k.ú. S. (pôvodne R.), pkv. parcely č. X. a X., evidované v pzkn. zápisnici č. X. pozemkovej knihy R. vo výmere 277m², záhrada, pretože ide o pozemky vo vlastníctve právnickej osoby, ktorá nie je povinnou osobou a pretože tieto pozemky po prechode vlastníctva na štát prešli do vlastníctva fyzickej osoby (§ 6 ods. 1 písm. a/ zákona). Za pozemky priznal oprávnenej osobe náhradu v podiele 7/42.

Odporca v rozhodnutí konštatoval, že oprávnená osoba si uplatnila reštitučný nárok na vrátenie pozemku v k.ú. S., parc. C KN č. X., oddelený GP č. 31559956-146/99, záhrada, o výmere 151m², o ktorej tvrdila, že tvoril časť vyvlastnených PK parciel č. X. a X. a nebol využitý na účel, na ktorý bol vyvlastnený a tiež k výmere 190m² tých istých vyvlastnených parciel, o ktorých tvrdila, že za ne nebola vyplatená náhrada pri vyvlastnení. Ďalej

v rozhodnutí odporca uviedol, že vyvlastňovacím rozhodnutím bývalého MsNV v Banskej Bystrici č. ÚP 4111//89 zo dňa 7.8.1989 prešli pozemky PK parcely č. X. a X., evidované v pk zápisnici č. X. pozemkovej knihy R., na štát vo výmere 4 236m². Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 14C/74/1992-62 vydaným podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách boli vydané pozemky vo výmere 2 162m² (parc. C KN X.X.), z dôvodu, že tieto pozemky neplnili účel vyvlastnenia; oprávnenej osobe boli vydané v podiele 7/42. Podľa rozsudku zvyšné pozemky vo výmere 2 074m² (4 236 – 2 162m²) boli sčasti v osobnom užívaní fyzických osôb a sčasti tvorili cestnú komunikáciu. Odporca mal z predložených dokladov za preukázané, že J. odmietol prevziať vyvlastňovaciu náhradu za svoj podiel 7/42, ktorá bola vrátená na depozitný účet bývalého MsNV. Preto odporca konštatoval, že reštitučný titul – vyvlastnenie bez náhrady – ktorý si uplatnil v súvislosti s reštitúciou pozemku o výmere 190m², nemožno uznať, nakoľko odmietnutie prevzatia náhrady nemožno považovať za jej nevyplatenie. Ako reštitučný titul v prípade oprávnenej osoby odporca uznal skutočnosť, že nehnuteľnosť bola vyvlastnená, stále existuje, no nikdy neslúžila účelu vyvlastnenia. Zistil, že takýto reštitučný titul sa týka pozemkov o výmere 277m², teda nie len 151m², ako to žiadala oprávnená osoba (parc. C KN X. vo výmere 151m², parc. C KN X. vo výmere 91m² a časť parc. C KN X. o rozlohe 35m² vypočítanej správnym orgánom).

Navrhovateľ napadol uvedené rozhodnutie opravným prostriedkom odôvodneným tým, že žiadal vrátiť len 151m² parcely č. X., ktorá nebola dotknutá výstavbou, ostatné pozemky v rozlohe 145,2m² žiadal zaplatiť. Poukázal na geometrický plán č. 289/65-201-920 z roku 1965, ktorý podľa neho rieši celú situáciu a nové merania považoval za zbytočné. Podľa tohto mala vyvlastnená záhrada v spoluvlastníctve 7 519m², jemu patrí 1/7, teda 1 074m² a z tejto výmery vychádza aj celá jeho žiadosť. Ďalej uviedol, že rozhodnutím okresného súdu bolo vrátených 2 162m² a zvyšných 2 074m² použilo mesto podľa svojej vôle, pričom z tejto výmery mu má patriť 1/7, čo je 296,2m², z ktorých je 151m² vedených ako parcela č. X. Nesúhlasil s názorom, že vrátenie náhrady sa nepovažuje za nevyplatenú náhradu a tvrdil, že nikdy nedostal za vyvlastnené pozemky peniaze. Namietal aj postup úradov a porušovanie predpisov pri vyvlastnení jeho pozemkov.

Podľa § 1 zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 (ods. 1).

V zmysle § 3 ods. 1 zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená (l/) alebo v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady (m/).

Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľa a potvrdení rozhodnutia odporcu č. 563/2009 zo dňa 27.7.2009, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa a pokiaľ dospel k záveru, že preskúmané správne rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a dôvody opravného prostriedku neboli relevantné, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil,

keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav veci v správnom konaní považoval postup odporcu ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 ods. 2 OSP. Odvolací súd konštatuje, že dôvody odvolania právneho nástupcu pôvodného navrhovateľa sa neodlišovali od dôvodov podaného opravného prostriedku na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu, s ktorými dôvodmi sa súd prvého stupňa v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery sú vecne správne.

Odvolací súd k jedinej odvolacej námietke navrhovateľa 1/, že bol naplnený aj reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 písm. m/ zákona, keďže náhrada nikdy za vyvlastnené pozemky vyplatená jeho otcovi nebola, poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odporcu i na jeho vyjadrenie na pojednávaní pred krajským súdom a v súvislosti s tým aj na predložené dôkazy svedčiace o tom, že náhrada za pozemky vyplatená pôvodným vlastníkom bola, avšak niektorí (medzi nimi aj neb. otec navrhovateľa 1/) odmietli náhradu prevziať. Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemku podľa § 3 ods. 1, písm. m/ zákona je splnenie dvoch zákonných podmienok a to, že žiadaný pozemok bol vyvlastnený v dobe určenej reštitučným zákonom v § 2 ods. 1 (od 25.2.1948 do 1.1.1990) a za vyvlastnený pozemok nebola poskytnutá náhrada tomu, komu bol pozemok vyvlastnený. Zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že žiadané nehnuteľnosti (PK parcely č. X. a X. evidované v PK zápisnici č. X. pozemkovej knihy R., vo výmere 4 236m²) boli vyvlastnené za náhradu na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia bývalého MsNV v Banskej Bystrici zo dňa 7.8.1989, č. ÚP 4111/89, ktoré nadobudlo právoplatnosť po potvrdení rozhodnutím bývalého ONV č. ÚP 3608/89-Lz zo dňa 5.10.1989. Z listu MNV v Banskej Bystrici zo dňa 20.12.1989 vyplýva, že finančné prostriedky v sume 11 031,55 Kčs určené ako náhrada za vyvlastnené pozemky pre J. (okrem iných) majú byť preúčtované na depozitný účet a to z dôvodu odmietnutia náhrady prevziať a z listu finančného odboru MNV v Banskej Bystrici zo dňa 16.5.1990 vyplýva, že aj vyvlastňovacie náhrady určené (o i.) pre J. v sume 1 838,60 Kčs majú byť preúčtované z dôvodu ich neprevzatia na depozitný účet MsNV. Súčasťou spisu je aj fotokópia pôvodného

platobného príkazu zo dňa 9.10.1989. Preto aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že za uvedené pozemky bola oprávnenej osobe pri ich vyvlastnení poskytnutá náhrada a teda nemožno konštatovať naplnenie reštitučného titulu v zmysle § 3 ods. 1 písm. m/ zákona. Za nevyplatenie náhrady totiž nemožno považovať situáciu, keď vlastník poskytnutú finančnú náhradu za pozemky odmietol prevziať alebo neprevzal. Z týchto dôvodov nemohol odporca priznať oprávnenej osobe vlastnícke právo, resp. právo na náhradu za prislúchajúci podiel vyvlastnených pozemkov vo výmere 296,28m² tak, ako to žiadal navrhovateľ 1/ v odvolaní (teda 1/7, resp. 7/42, z pozemkov vo výmere 2 074m², ktoré neboli vrátené rozhodnutím okresného súdu). Reštitučný nárok bolo preto možné priznať len k pozemkom vyvlastneným za náhradu, ktoré však nikdy neplnili účel, pre ktorý boli vyvlastnené a tejto podmienke vyhovovali tie pozemky, ktoré odporca špecifikoval (zistil ich aj ohliadkou na mieste samom) vo svojom rozhodnutí – celkovo vo výmere 277m². Pôvodnému navrhovateľovi by teda prislúchal jeho podiel 7/42, keďže vyvlastnené pozemky boli v spoluvlastníctve a oprávnenej osobe bola vyvlastnená 1/7 pozemku no zároveň pôvodnému navrhovateľovi prislúchal aj jeho dedičský podiel 1/42.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP, keď navrhovateľovi 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo nebol v tomto konaní úspešný. Navrhovateľky 2/ a 3/ odvolanie nepodali a odporcovi zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 6. marca 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová